

TORONTÁL

Ára: 75 para	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Bečkerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára: 75 para
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	

Eddig tíz listát hitelesítettek.

A kikindai törvényszék munkája. — A Jaksity-frakció konferenciája. — Kijelöltek a listák sorrendjét. — A képviselőjelöltek névsora.

Bečkerek, febr. 21.

A demokrata-párt Davidovity frakciójának, amelynek élén a Felső-Bánságban Setyevó Szlávko dr. áll — mint a „Torontál” megírta — már régebben átnyújtotta listáját a kikindai törvényszéknek, mely azt hitelesítette és az első urnát jelölte ki a párt részére.

A demokrata-párt másik frakciójának, Pribisevity híveinek listáját, amelyen Jaksity Milutin esperes-tanár a jelölt, tegnapelőtt erősítette meg a kikindai törvényszék, mely egyúttal kijelölte a párt részére a tízedik urnát. Tegnap a Jaksity-frakció konferenciát tartott Bečkereken, amelyen számos demokrata vezetőférfi jelent meg. A gyűlésen a jelenlegi helyzetet vitatták meg és kitértek a párt beogradi főbizottságának döntésére, melyben a Setyevó-listát hagyta jóvá. A jelen voltak elhatározták, hogy a főbizottság álláspontjával szemben is kitartanak Jaksity mellett és ebben az irányban megkezdik a legszélesebbkörű agitációt. A gyűlésen kimondták, hogy annál is inkább teszik ezt, mert a jelölt gyűlés megmutatta, hogy a demokrata választók többsége Jaksity és a többi jelöltek mellett van. Abban az esetben, ha a megválasztásuk megtörténik, belépnek a demokrata-klubba és alávetik magukat a többség akaratának. A konferencián elhangzott beszédek szerint a Vajdaság öt kerülete közül (három bácskai és két bánsági) négy Pribisevity pártja mellett megy a választásba és csak egy kerületben támogatják Pribisevityek mellett Davidovity követőit is. Ez az egy kerület a bečkerek-kikindai kerület.

A Protity-párt Mihajlovity-féle frakciója tegnap nyújtotta be képviselőjelöltjeinek névsorát a kikindai törvényszéknek, mely a listát 388-922. szám alatt hitelesítette. A Mihajlovity-párt sorrendben a hetedik volt, mely listáját beadta s így a választásokra a hetedik urnát kapja.

Értesülésünk szerint tegnap délig összesen tíz párt verifikáltatta listáját. A hiányzó két párt valószínűleg még ma hitelesíteti jelöltjeinek jegyzékét.

Sorrendben közöljük a pártok véglegesített listáit, amelyek a következőképpen alakultak:

A hivatalos radikális-párt jelöltjei a bečkerek-kikindai kerületben a következők:

Listavezető dr. Nincsiy Momecde külügyminiszter.

Bečkerek város: dr. Zsupanszki Szlavko bečkereki ügyvéd. Helyettese Rajity Velimir földbirtokos Srpski Itebej.

Bečkereki járás: Zsupanszki Szlavko dr. bečkereki ügyvéd. Helyettese Rajity Velimir.

Alibunári járás: dr. Mihajlovity Szvetisláv beogradi ügyvéd. Helyettese: Kikity Milos beogradi mérnök.

Kikindai járás: Budisin Joco kikindai földbirtokos. Helyettese: Novakov Gyura mokriini földbirtokos.

Novibecseji járás: dr. Mihajlovity Szvetisláv beogradi ügyvéd. Helyettese: Kikity Milos beogradi mérnök.

Novikanjizsai járás: Sztankovity Szvetozár obolityevói mérnök. Helyettese Rikin Mirko esókai földbirtokos.

Dzsombolji járás: Dr. Veszelovity Iván kikindai közjegyző. Helyettese: Kolbusz Mihály dzsombolji földbirtokos.

A Protity-párt listája a következő:

Listavezető: Ivanity Momesiő dr. egyetemi tanár, volt országgyűlési képviselő.

Bečkerek város: Dr. Gavrilla Emil bečkereki ügyvéd. Helyettese: Nikora Valér bečkereki kereskedő.

Bečkereki járás: Dr. Gavrilla Emil. Helyettese: Nikora Valér.

Novibecseji járás: Dinity Andrea beogradi miniszteri tanácsos. Helyettese: Dr. Gavrilla Emil bečkereki ügyvéd.

Novakanjizsai járás: Vorganity Josip rom. kath. lelkész. Helyettese: Dinity Andrea beogradi miniszteri tanácsos.

Velikakikindai járás: Vorganity Josip. Helyettese: Dinity Andrea.

Alibunári és dzsombolji járás: Sztelkity Szvetozár szerbítobei kereskedő. Helyettese: dr. Rajity Tósa bečkereki ügyvédjelölt.

A Protity-párt Mihajlovity frakciójának jelölt listája a következő:

Listavezető: Dr. Mihajlovity Jovan bečkereki ügyvéd.

Bečkerek város: Berberszki Gyurica nyug. polgármester. Helyettese: Szlavkov Obrád bečkereki földműves.

Alibunári járás: Berberszki Gyurica. Helyettese: Szlavkov Obrád.

Bečkereki és dzsombolji járás: Klicin Mita, a beogradi „Radikal” igazgatója. Helyettese: Jovity Dusán dobrovoljac.

Nova Kanjizsa és Novi Beceej: Jeremity Branko novibecseji mérnök. Helyettese: Csorkov Péter novibecseji kereskedő.

Kikindai járás: Szimity Bogoljub az ötödik zemljoradnjeski zadruza elnöke. Helyettese: Udicski Milivoj bečkereki földműves.

A demokrata-párt Jaksity (Pribisevity) frakciójának listája a következő:

Listavezető: Jaksity Milutin esperes-tanár.

Bečkerek város: Dr. Matity Misa bečkereki orvos. Helyettese: Bagyin Szvetisláv bečkereki földműves.

Bečkereki járás: Obicsán Lázár bókai tanár. Helyettese: Becejae Ljuba becejevóidjuradji földműves.

Alibunári járás: Obicsán Lázár. Helyettese: Becejae Ljuba.

Kikindai járás: Ruzsity Mileta esözsteleki tanító. Helyettese: Jaksity Sztóján kikindai lelkész.

Novakanjizsai járás: Trbity Glavas Milos vranjevoi földműves. Helyettese: Doroszlovac Stojan kumani tanító.

Dzsombolji járás: Ruzsity Mileta. Helyettese: Jaksity Sztóján.

A demokrata-párt Setyevó (Davidovity) frakciójának listája a következő:

Listavezető: Setyevó Szlávko dr.

Bečkerek város: Stefanovity Milos városi tanácsos. Helyettese: Gojkov Tósa bečkereki földműves.

Bečkereki járás és alibunári járás: Sztanojlovity Mala gimnáziumi igazgató. Helyettese: Ility Branko.

Novibecseji járás: Dr. Dumity Ljubomir melencei orvos.

Kanjizsai járás: Udicski Szvetozár kanjizsai járási tanfelügyelő.

Dzsombolji járás: Hatvity Sava dzsombolji tanár.

Kikindai járás: Jaksity Sztóján kikindai plébános.

A német-párt listája a következő:
Listavezető: Dr. Neuner Vilmos palánkai járásbíró.

Bečkerek város és járás: Dr. Ellmer Gyula bečkereki ügyvéd. Helyettese Heinrich Péter zemuni tanár.

Alibunári járás: Arnold Miklós mariolanai tanító. Helyettese Geröffy Miklós bókai plébános.

Kikindai járás: Mayer Mihály beiföldi földműves. Helyettese: Stoffl József charlevilli magánzó.

Novibecseji járás: Matyó József bečkereki tanár. Helyettese: Troch István mariolanai kereskedő.

Novakanjizsai járás: Ehrling Károly dr. kikindai ügyvéd. Helyettese: Graf János bečkereki magántisztviselő.

Dzsombolji járás: Heinrich Péter zemuni tanár. Helyettese: Ellmer Gyula dr. bečkereki ügyvéd.

A szociáldemokrata-párt listája a következő:

Listavezető: Divac Nedelyko, volt országgyűlési képviselő.

Bečkereki és becejei járás: Koracs Vitomir volt miniszter. Helyettese Csaplja Kazimir, a bečkereki munkásbiztosító-pénztár igazgatója.

Dzsombolji és kanjizsai járás: Kartye Lénárd, a dzsombolji pénztár igazgatója. Helyettese: Csikós Mátyás.

Bečkerek város és alibunári járás: Flutri Gyorgye. Helyettese: Lesh Sándor.

Velika Kikinda város és járás: Ivanity Sztjevan dr. Helyettese: Szubin Gyuro.

A földműves-párt Vuity-esoportjának listája a következő:

Listavezető: Vujity V. Dimitrije beogradi mérnök.

Veliki Bečkerek város: Popov V. Paja bečkereki dobrovoljac. Helyettese: Ifj. Rackov Gyóka bečkereki földműves.

Bečkereki járás: Cievara Szava srpskineuzinai földműves. Helyettese: Erszki Milán bečkereki földműves.

Velikakikindai járás: Glavaski Cseda velikakikindai tanító. Helyettese Bajkin Vlada idjosi földműves.

Novibecseji járás: Mrgulov Milojko melencei földműves. Helyettese: Sztanivity Radivoj srpskaclemiri földműves.

Dzsombolji járás: Rajity Z. Milán srpskiitebeji földműves. Helyettese: Popov Mita hadirokkant gazdasz Veliki Bečkerekéről.

A többi pártnak listáját holnapi lapszámunkban közöljük.

TÖZSDE

Február 20.

Beograd. (Zárlat.)	London	49575.			
Páris	63750.	Newyork	106.	Genf	1985.
Szaloniki	11975.	Prága	321.	Berlin	050.
Wien	015.	Bukarest	4850.	Szófia	63.
Budapest	405.	Zürich. (Zárlat.)	Berlin	00237.	
Hollandia	20950.	Newyork	52975.		

London 2487, Páris 32175, Milano 25425, Prága 15675, Budapest 01950, Beograd 505, Bukarest 240, Varsó 00145, Wien 0007450 helyezett 00075.

Budapest. (Zárlat.) Napoleon. 10200, Font 12700, Leva 1550, Dollár 2700, Francia frank 162, Márka 1350. Lira 130, Osztrák korona 380, Sokol 89, Svájci frank 510, hollandi forint 1065. A többi változatlan.

HIREK

Febr.
22.

1732-ben szül George Washington (Vasngtn), az Északamerikai Egyesült-Államok függetlenségének megalapítója és első

elnöke

1788-ban született Arthur Schopenhauer, a modern filozófia legkiválóbb embere.

Kinevezés. Zega Szimát Pansevo-ra főszolgabírónak nevezték ki.

A volt aktív tisztek egyesülete Beogradból jelent: Az SHS állam volt aktív tisztejei önszegélyező egyesületet alakítanak, melynek legfőbb célja az államtisztek segélyezése és álláshoz való juttatása. Az alakuló gyűlést február 25-én tartják meg Beogradban a Slavija nagytermében.

Gallia Ducit

Érdekes döntést hozott a napokban egy francia bíróság. Ítélete szerint a férjnek joga van testi büntetést alkalmazni feleségén, mint házi fegyelem gyakorlását, feltéve, hogy a feleség egészségét nem veszélyezteti. Az indoklás a következőképpen hangzik:

— A házi fegyelem lényeges része a közrendről és a családi szervezetről szóló törvénynek és a feleséget nem lehet a férjével szemben való engedelmessége alól felmenteni. A házi fegyelem gyakorlását azonban a nyilvános bíróságok ellenőrzik, melyekhez az asszony bármikor fordulhat, ha a férje véleménye szerint a jogait túllépte. A családfelelő hatalom azonban megengedi, hogy a férj néha a feleségét testileg megbüntesse, ha a feleség a férj rendelkezéseinek ellenáll.

A francia szenátus tavaly elutasította a nők politikai egyenjogúsításáról szóló törvényt. Most a francia bíróság a közölt ítéletet hozta. Hiába, a Poincaré Franciaországa csak nem tagadja meg a vezetői szellemét!

A második zenetörténelmi előadás műsorán Locatelli és Tartini egy-egy sonatája, Sammartini Es-dúr és Pergolesi G-dúr trió sonatája szerepel. A műveket Griffel Lajos, Jehász Ferencné, Láng Imre, dr. Selymessy Sándorné és Uhlir Károly interpretálják.

Egy megnyugtató hír. A napi táviratok tömegében, melyek annyi szomorú és a világbékességtől még nagyon távolálló hírekkel töltik tele a lapok hasábjait, ma kivétel esett meg velünk. Mai táviratainkban végre találtunk egyet, mely nyugalmat jelent. Végre egy eszdes megnyugtató hír. A távirat így hangzik: „Luxor, febr. 17. Megtalálták Tutankamen fáraó szarkofágját.” Hála Istennek. Most már künn vagyunk a vízből.

Petrov Gligorije Beeskereken. A kiváló orosz tanár és előadó az Om-ladinszka Matice rendezésében f. hó 22-én, esztörtök d. u. 6 órakor a me-gyeháza dísztermében előadást tart Dosztojevszki hatása Oroszországra címen. Másnap, vagyis péntek dé-lután hat órakor ugyancsak a me-gyeháza dísztermében a hellének műveltségéről fog beszélni. Az elő-adások iránt máris nagy az érde-kődés.

Hetvenöt párt megy a választási harcba.

A „Politika” a választások esélyeiről.

— A „Toronto” beogradí munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, febr. 20.

Ma jár le a képviselőjelöltek listájának benyújtási határideje, mely forduló pontot jelent a választást előkészítő harcban. A jelölések miatti nagy küzdelmek már mindenütt véget értek és a törvényszéki igazolás most már kizár minden módosítást. A pártok szétszakadásának ideje február 21-ikével végleg befejeződött, most már más irányba terelődnek a harcok.

A radikális-párti miniszterek a listák hitelesítési idejének lejártával kapcsolatban konferenciára ültek össze tegnap a miniszterelnökségi kabinetirodában, amelyen Vuicsity belügyminiszter referált az ország különféle részeiből érkezett jelentésekről. A kapott értesítések szerint hetvenöt különféle listát nyújtottak be a törvényszékeken, ami tehát azt jelenti, hogy hetvenöt párt megy a választási kampányba. Jellemzően a pártok széttagoztságának, elmondjuk, hogy a belügyminiszter referációjában Protityon kívül hét radikális frakció szerepel.

A miniszterek a radikális listákkal kapcsolatban úgy határoztak, hogy a hitelesítések folytán nyil-

vánosságra kerülő nem hivatalos radikális listákon szereplő jelölteknek a pártból való kizárását fogják javasolni a főbizottságnak. Politikai körökben úgy kommentálják a döntést, hogy keresztülvihetetlen, mert ezzel sok olyan politikust érintenének, akik sokat tettek a radikális-párt érdekében.

A „Politika” mai számában hosszasan foglalkozik a választás esélyivel. A lap elmondja, hogy a két nagy párt (a radikálisokat és demokratákat érve alatta) egyáltalában nem nagy reményekkel nézhetnek a választások elé. Félő, hogy a két párt nem adja meg a quorumot, mely esetben nagyon megnövekednek a jövő parlament munkáját. A „Politika” szerint a radikálisok nyolevan-kilencven, a demokraták pedig ötven-hatvan mandátumra számíthatnak.

E hónap végével a radikális miniszterek kerületükbe utaznak, ahol a választások idejéig fognak tartózkodni. Pasity Nikola miniszterelnök már a napokban hagyja el Beogradot. Agitációs körutja alkalmával ellátogat Szlovéniába, Bosznia-Hercegovinába és a Vajdaságba is.

A görög katonai bizottság Beogradban Beogradból jelent: Tegnap este egy görög katonai bizottság érkezett Beogradba Melos lovasezredes vezetése alatt, mely az SHS állam területén nagyobb lövevasarlásokat fog végezni a görög hadsereg részére Melosna délelőtt meglátogatta a beogradí görög követet és Nincsiy Momcsilo dr. külügyminisztert.

Vörös névnap a nepély. Novi Sadról jelentik: A Pasityevo (Óker) melletti Mária-majorban borzalmas gyilkosság történt. Trisity Márko dobrovoljac névnapja alkalmával nagy vendégséget adott. A bor hatása alatt azonban összeveszett egyik vendégével olyannyira, hogy teljesen megfélekezett házigazdái mivoltáról és revolverével rálőtt vendégére. A lövés zajára elősiető szomszéd kérdőre vonta Trisityt, aki erre dühében leszurta őt. A megsebesült dobrovoljac állapotát igen súlyos Trisity Márkót beszélítették a novisadi ügyészség fogházába.

Az Első Vasuti Zeneegyesület rendezte évi közgyűlését 1923. évi február hó 24-én este 8 órakor a Kaszinó termében fogja megtartani. Erre úgy az alapító, mint rendezés és pártoló tagokat meghívja azzal a megjegyzéssel, hogy az idő előrehaladottságára való tekintettel a közgyűlés határozatképes lesz, tekintet nélkül a megjelent tagok számára. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Két jegyzőkönyvhitelesítő megválasztása. 3. Titkári jelentés. 4. Pénztárnok jelentése. 5. Új tisztikar választása. 6. Esetleges indítványok (melyek a közgyűlés előtt 5 nappal beadattak az elnökséghez). — Elnökség.

Vas- és fémöntvényeket Krausz-nál, Veliki Beeskerek. — Telefon-szám 329.

Az „Ost és Süd” legújabb száma a következő tartalommal jelent meg: Franciaország merénylése. Oroszország és Németország. Mindenfelé Rigáról. Németország 1922. évi sportja. A német ipar kiválóbb alkotásai. Politikai heti szemle. Német fabázak Jugoszláviának. stb., stb. A lapot egész eszméi illusztráció díszíti. Előfizetési ára egy negyedévre 30 dinár. Megrendelhető Knorr és Hirth G. m. b. H. München.

Fáraó hitvese az International Bioskopban. A filmipar esodálatos karrierjénél jelentős állomás a Fáraó hitvese című nagy német film megjelenése. Világhír előzte meg, már elkészülte előtt. A híres Lubies Ernő, a szenális rendező maga köré gyűjtötte a művészek legkiválóbbjait: Wegener, Jan-nigst, Bassermann — egész táborukat az építészeknek, szobrászoknak és historikusoknak a Fáraó hitvese elkészítéséhez. Hatalmas épületek, egész város támadt Berlin mellett, a Fáraók hajdan-kori világának megelevenedett képe. Amikor Amerikába kivitték a filmet és Lubies Newyorkban partra szállott, ott olyan ünneplésséggel fogadták, mint egy győztes hadvezért. A Fáraó hitvese pedig meghódította az amerikaiakat. Özpölt a dollár a film nyomában, gazdaggá tette a német gyarost és rendezőt. Tekintettel a film horribilis költségszáma és hogy az International Bioskop mind a két részt egy előadás keretében adja elő, kénytelen a helyaratat mérsékelten felemelni. Előadások február 26., 27. és 28-ikán 5 és 8 órakor. Jegyek kaphatók naponta délután 2 órától a pénztárnál.

Belháberu a kéményseprőegyesületben. A kéményseprőmesterek és segédek egyesülete tegnap délelőtt és délután gyűlést tartott a Munkás-otthonban, amelyen mintegy hatvan vidéki tag is megjelent. A gyűlésen, mely igen viharos lefolyású volt, a segédek szemrehányást tettek a vezetőségnek eddigi működéséért és közölték, hogy az egyesületből kilépnek és külön szervezeten belül működnek. A segédek ezután megalakították egyesületüket, melynek elnökül Vladiszavljev Mrját, titkáruul Maurer Lászlót, jegyzőül pedig Aug Bozsidárt választották. A mesterek szervezeteinek elnöke Wittek Károly (Vrsac) titkára Liaeski Szretyo (Veliki Beeskerek), jegyzője pedig Tapasz József (Novi Beesej) lett.

Atutalások, hitellevelek és csekkek az összes bel- és külföldi piacokra, valamint valutabiztosítások árukvitelre kaphatók — a beogradí pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Szerb Szövetkezeti Bank R.T. fiókjánál (Srpska Zadrúzna Banka D. D.), Veliki Beeskerek. — Telefon 43 és 47.

Hölgyek! Akik fésültetni, ondó-láltatni, manikűröztetni, fejét mosatni (villanyhajszáritással) hajukat festetni különböző színekre, n. m.: vörös, kék, zöld, szőke, fekete, lila, stb. stb., legújabb párisi divat szerint óhajtanak, úgy forduljanak Kécsity M.-néhez, Slovaeska (Nádor) utca 10. szám, hol szintén legújabb divatu párisi paróák minden színben úgy eladásra mint kölcsön, hajfestékek pedig minden színben kaphatók.

Atutalásokat és csekk kilrásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi külföldi piacra újból eszközöl a Nagybeeskereki Takarékpénztár, Veliki Beeskerek, Korona-szűlő épület. Telefon: Pénztár 18. — Vezér-csazgató 52.

Új vezető kap a közkórház szemészeti osztálya.

Nem létesítenek Beeskereken trachoma kórházat.

— A „Toronto” tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 21.

A beeskereki közkórház szemészeti osztálya, mely modern berendezéssel és felszereléssel egyike a Vajdaság legelső ilyen intézményének, szakavatott vezetőt kap a közeljövőben egy szegedi magyar orvosnár szemégyében. A közegészségügyi minisztérium ugyanis meghívta a közkórház szemészeti részének vezetőjére dr. Leitner Vilmost, a nagy-hírű szegedi szemspeciálistát és egyetemi magántanárt, akit egyttal a Vajdaság szemészeti inspektorává nevezett ki.

A szemészeti osztályt egyik régebbi vezetőorvos, dr. Báthori Endre beeskereki szemspeciálista szerelte fel, az ő intervenciójára rendezték be és szerezték meg a szükséges felszereléseket, amelyek a modern szemgyógyászatban nélkülözhetetlenek. A felszerelést azóta nem bővítették, az osztály tehát még mindig olyan, amilyen dr. Báthori idejében volt s mivel jelenlegi állapotában is teljesen megfelelő, megnagyobbítására nem is kerül a sor.

Az egyik suboticeai napilap azt a

Hirt közölte, hogy Beeskereken trachoma-kórházat létesítenek és a kórház szemészeti osztályát tetemesen kibővítik. Ez a hír csak annyiban felel meg a valóságnak, hogy Leitner dr., az újonnan kinevezett orvos nagy súlyt fog helyezni a trachomás betegek gyógyítására. Alapos tanulmány tárgyává teszi a Bácskában különösen nagy mértékben elterjedt szembetegséget és oda fog hatni, hogy a megfertőzött községeket a lakosok hathatós gyógykezelésével megtisztítsa a ragálytól.

Leitner Vilmos dr. a napokban Beeskereken járt. Itt időzése alkalmával megtekintette a szemészeti osztályt, amelynek felszereléséről elismerőleg nyilatkozott. Az orvosnár március elsején veszi át osztályának vezetését.

Kormányválság fenyeget Romániában.

— Beograd tudósítónk jelentése. —

Beograd, febr. 20.

Bukarestből jelentik: Bratianu kormánya olyannyira megrendült, hogy a román politikai körökben közeli kormányválságot jósolnak. Az ellenzék jelentékenyen megerősödött. Bratianu liberális pártjából is több képviselő csatlakozott az ellenzéki blokkhoz.

A kormányválság az új alkotmánnyal kapcsolatos, melyet valószínűleg nem sikerül majd megszavaztatni. A kormányalakításra előreláthatólag Avaresen tábornok kap megbízást.

Súlyosították a vranjevo gyilkos ítéletét.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 21.

Még 1920 októberében történt, hogy Vranjevo Bugarszki Sztjevan földmivest orvul megtámadták és rövid dulakodás után meggyilkolták. A borzalmas módon végrehajtott gaztett hosszu időkig tartotta igazalomban a községet és maig is közszején fotognak a dráma részleteiről szóló mende-mondák.

A gyilkosság indító oka egy keresmai verekedésből kifolyólag pattant ki. Bugarszki Sztjevan a vranjevo vendéglőben összeveszett Perkin Andrijával, egyik községben földmiveslegénygel, akit a szövetsége hevében arcultott. Perkin az inzultus után szó nélkül hazament, ahol fivérei előtt elbeszélte a keresmai jelenetet. Két bátyja, Perkin Misa és Zsiva rosszalotta öccsük viselkedését és felbízta őt, hogy csatlakozzék hozzájuk és bosszúját meg a sérelmet. Kellőképpen felfegyverkezve a keresma elé mentek, ahol meglesték, mikor hagyja el a kiszemelt áldozat a vendéglőt. Estefelé Bugarszki tényleg hazament az ivóból. Az első sarkon történt a végzetes találkozás. Perkin Zsiva és társai hátulról orvul megtámadták a mit sem gyanító földmiveslegényt, letépték és vasvillával addig ütötték, amig élettelenül nem terült el a földön.

A beeskereki kir. törvényszék büntető tanácsa még a múlt évben tartotta meg a főtárgyalást ebben a bűnügyben. A tanács ítéletében bűnösnek mondotta ki mind a há-

Veszélyben a lázár földiek földje.

Polgári per politikával és száz érdekelttel.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 21.

Érdekes ügyet tárgyalt tegnap délelőtt a beeskereki törvényszék polgári tanácsa. Az alperes a budapesti Altruista Bank volt, a felperes pedig mintegy száz lázár földi földmives.

A nem mindennapi polgári pernek érdekes előzményei vannak, amelyek négy évre nyulnak vissza. 1918-ban, közvetlenül a forradalom utáni időben történt, hogy a budapesti Altruista Bank, melynek a lázár földi határban mintegy háromezer holdas birtoka volt, parcellázta ezen birtokát és kisebb-nagyobb részekben eladta lázár földi földmiveseknek. A vételt napiáron kötötték, holdankint kétezer nyolcszáz koronáért. Az új tulajdonosok egy része kifizette a vételárát, a legtöbb azonban csak ezer korona előleget adott. Azóta kerek négy esztendő múlt el, mely idő alatt rengeteg kellemetlenség érte a vételtől kifolyólag az érdekeltektől lázár földieket. Jött ugyanis az agrárreform, mely az Altruista Bank birtokát lefoglalni kívánta. A kiküldött földosztók nagy meglepetésére azonban a lázár földiek kijelentették, hogy a földet még 1918-ban szabályszerűen megvásárolták. Mit volt mit tenni, az agrárreform

kénytelen volt lemondani a földosztásra szánt területről.

Most a választások előtt, amikor minden darabka föld nagy érték s minden odaigérhető parcella voksot jelenthet, valahogy újra előtérbe került a lázár földi nagybirtok tulajdonjogának kérdése. Egyes pártok exponensei azt kívánják, hogy mondják ki a bírtekra a zárlatot. A lázár földiek ellenben ragaszkodnak a megvásárolt birtokukhoz. Az Altruista Bank viszont örömmel visszaadná a földeket, mert ma jobban értékesíthetné földjét, még abban az esetben is, ha egy részét elvenné az agrárreform. A vétel akkoriban kétezernyolcszáz korona alapon történt, míg ma százezer koronát kapnának holdjáért.

Komplikálja a pert, hogy a birtokeladás mai napig sínesen telekkönyvezve és jelenleg még mindig a régi birtokon áll.

Az alperes képviselője dr. Gavrilla Emil a tárgyalás elhalasztását kérte, majd úgy módosította indítványát, hogy állapítsa meg a tanács a törvényszék illetékeltenségét és utalja az ügyet adminisztrációs hatóságok elé.

A polgári tanács rövid megbeszélés után úgy határozott, hogy a végzetet február 27-én hirdeti ki.

rom vádlottat és Perkin Andriját előre meg nem fontolt, de szándékos emberölés büntetéseért két évi és hat havi börtönnel, Perkin Misa és Zsivát pedig gyilkosságra való felbujtás címén másfél évi börtönnel sújtotta. Az elítéltek megnyugodtak a bíróság határozatában, a kir. ügyész ellenben fellebbezést jelentett be. Így a bűnyeg a táblához került, mely helyben hagyta az elsőfokú ítéletet. Újabb fellebbezés folytán a legfelsőbb bíróságnak jutott a végső szó kimondása, melynek határozatát tegnap hirdették ki a beeskereki törvényszéken.

Ritka eset, hogy a semmitűzők új ítéletet szerkesszen, ezáltal azonban ez történt. A legfelsőbb bíróság az elsőfokú és a táblától jóváhagyott ítéletet megváltoztatta akként, hogy a büntetést jelentékenyen súlyosította. Perkin Andrija büntetését két és fél évi börtönről öt esztendei fegyházra emelte fel. Perkin Misa és Perkin Zsiva pedig másfél évi börtön helyett két és fél évi fegyházat kapott.

A súlyos ítélet kihirdetése után a meglepett fővádlott nem állhatta meg, hogy megjegyzést ne fűzzön

a semmitűzők döntéséhez. Nem is nyújtottam be fellebbezést — jelentette ki keserűen, mégis súlyosbírást kaptam... A jajtátás már nem használ. Az ítélet végérvényesen jogerős.

SZINHAZ.

Szerda: Mlle Nitouche. Kezdeté este 8 órakor. Bérlet 3-ik szám.

Csütörtök: Jancsi és Juliska. (Tanulói fújság részére) Délután négy órai kezdettel.

Csütörtök: Der Tanz ins Glück, Stolz Róberttől. Kezdeté este 8 órakor. Bérletszűnet.

A Beeskereken vendégszereplő subotici szerb színtársulat tegnap este a Tatá járást adta elő, ezáltal második előadásban. A szereplők teljes sikere ez alkalommal sem maradt el és méltón sorakozott az eddigi sikerek mellé. A közönség ezúttal sem fukarkodott a tapssal és lelkesen ünnepelte a szereplőket.

Ma este a Mlle Nitouche (Nebántsvirág) megy, ugyancsak bérletben.

Élet — agyvelő nélkül.

Koppányi újabb sikerei. — A hátgerinc teljes regenerálása. — Agyvelő nélkül is lehet élni!

Wien, febr. 20.

Már több ízben írtunk azokról a csodálatos szemátteltetési kísérletekről, melyeket Koppányi Tivadar, a Wienben élő fiatal magyar tudós végzett. Koppányi most kísérleteiben jelentős, merész lépéssel ment előbbre. Nemesak a látóidegekre, hanem a hátgerincgyagra vonatkozólag is sikerült a teljes regenerálást kimutatnia. Halak és gőbék hátgerincét vágta keresztül. Az állatok egy időre megbébták. Néhány hét múlva azonban visszanyerték teljes mozgási képességüket. Hogy a hátgerinc teljesen regenerálódott, azt Koppányi állítólag szövettani kísérletekkel is bebizonyította.

Szenzációs kísérletet végzett egy öreg, kifejlődött gőtén is, melynek teljesen eltávolította agyvelőjét. Az állat néhány napig halott gyanánt hevert. Azután azonban lassan megmozdultak a végtagjai s egy-két hét múlva megint úgy mozgott, futkározott, mint az operáció előtt. Az állatot megölték és szervezetét szövettanilag megvizsgálták, hogy az állatnak egyáltalán nem maradt agyvelője. Most abban az irányban folytatnak kísérleteket, hogy különböző állatok agyvelő nélkül hogy tudják visszaszerezni régi mozgási képességüket.

A támadásokat, melyeket Koppányi szemátteltetési kísérletei ellen intéztek, egyébként a wieni szemorvosi társaság ülésén maga a nagyhirű Prziabram és Kolmer professzorok utasították vissza, akik közül az utóbbi maga is sikeres szemátteltetést végzett nyulakon. Egy angol zoológus, valamint Schaxel professzor, a jénai biológiai intézet igazgatója szintén megismételték a fiatal magyar tudós szemátteltetési kísérleteit, még pedig sikerrel. Mindez az egész világ tudományos életének figyelmét felhívta Koppányira, akinek — a tavábbi kísérletek költségeinek fedezésére — egy angol ur, Jerome Stenborough dr. a napokban egymillió koronát küldött. Koppányi kísérleteinek ez a legújabb eredménye — ha valósága beigazolódik — új utakat fog megnyitni az idegrendszer kór- és gyógytanában.

Egy tizenöt éves betörőhajó.

Londonból jelentik: A derbyi bíróság a napokban egy tizenöt éves suhanc fölött ítélezett, akit nem kevesebbel, mint huszonöt betöréssel vádoltak. Négy hónapja foglalkoztatta a rendőrséget, amig Byran Mellor viselt dolgait ki lehetett nyomozni. A nagyjövőjú fiatalembert egy divatüzlet kifosztása közben fogták el és minden elképzelhető modern betörőszerszámot találtak nála megmozdításakor. A tizenöt éves tömegbetörő, mint lakatosinas sajátította el a mesterség technikai részét. Érdekes, hogy közvetlen környezetete sem sejtette büntetéseit és saját anyja mintagyermeknek tartotta az elvetemült fiút. A bíróság négy évi időtartamra egy javítóhajóra internálta Byran Mellort.

Köszönetnyilvánítás.

Összes barátainknak és ismerőseinknek, kik felejtethetlenn halottunk

Freischberger Paulina

végtszességén való megjelenésükkel és részvénynyilvánításukkal fájalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezton mondunk hálás köszönetet.

A gyászoló család.

Hirdetmény.

A Cukorgyár Rt. Veliki Beeskerek f. évi március hó 25-én d. e. 10 órakor a Cukorgyár irodahelyiségeiben **rendkívüli közgyűlést** tart a következő

tárgysorozattal:

1. Jegyzőkönyvvezető és két részvényes választása a jegyzőkönyv hitelesítése és a szavazatok összeszedése végett.

2. Az igazgatóság indítványa és határozathozatal a vállalat alapítókéjének felemelése tárgyában, valamint az alapszabályok megváltoztatása.

A részvényesek ezen rendkívüli közgyűlésre ezennel meghívotnak.

Azon részvényesek, akik ezen közgyűlésen résztvenni óhajtanak, az alapszabályok 16. §-a értelmében kötelesek részvényeiket legkésőbbben 5 nappal a közgyűlés megtartása előtt, vagyis f. évi március hó 20 ig bezárólag a Cukorgyár pénztáránál Vel. Beeskereken, avagy a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Banknál Budapest V., Dorottya-u. 6., vagy a Lombard, Odier & Cie. bankháznál Genf, vagy Neville, Forster & Cie cégnél London és Páris, vagy pedig a Bank für Handel und Industrie, ehemals Ländersbank-nál Prága, letétbe helyezni.

10 részvény egy szavazatra jogosít.

Vel. Beeskerek, 1923. február 2.

A Cukorgyár Rt. igazgatósága.
Veliki Beeskereken.

Polgármesteri hivatal Vel. Beeskerek

Másolat. 2407-923. sz. A SHS állami kerületi pénzügyigazgatóság 1923 évi január hó 29 én D. 5871. sz. a felhívja azon háboru előtti osztrák gazsirozott kötvények birtokosait, akiknek kötvényei még nin csenek lebélyegezve, hogy azokat 1923 február 20 áig az államadóságok igazgatóságánál Beograd, le belyegzés végett bemutatják. A pénzügyminiszter urnak 1922. évi november hó 6-án kelt 25 585. sz. rendelete értelmében. V. Vasziy s. k., ker. pénzügyigazgató.

Veliki Beeskerek, 1923. évi február hó 15-én.

VIII. Aleksity s. k., polgármester.

Idősebb fűszerkereskedő keres 318
raktárnoki állást.

Cim a Torontál kiadóhivatalában.

Gundulityeve (Toldi Ferenc)
utca 18. szám alatti = 287

Ház szabadkézből eladó.

A ház áll három lakásból, a hozzátartozó mellékhelyiségekkel. Bővebbet ugyanott a háziurnál.

**Gyógyszerüveg
Kertészüveg**

Lámpacsó (Zillinder) 283

jutányos áron kapható:

Beno József üvegkereskedőnél
Vel. Beeskerek, a nagyhid mellett.

Eladó ház

áll 3 szobából, mellékhelyiségekkel. Vétel esetén azonnal beköltözhető. **Bogorodicsina (Soldog-asszony) u. 2764.** 295

Eladó

6-os és 8-as magánjáró Máv. gyártmányu cséplőgarnitúra 35 HP Diesel-motor, 5 HP álló gőzgep kazánnal. 100 m/m-es centrifugai és 150 m/m-es rotációs szivattyú.

Vállalok: Autogenezést és vágást. Kazán-, gép- és motorjavításokat a legmesszebb menő garancia mellett. Vizvezeték és fürdőszoba berendezéseket.

Petráss László Vel. Beeskerek, Brigadir Ristitya u. 2218. szám 32

Wieni nemzetközi vásár

1923 március 18-tól 24-ig.

Mérsékelt előállítási költség folytán versenyen kívüli ajánlatok minden szakmában.

4000 kül- és belföldi kiállító.

Minden felvilágosítással szolgál:

Wiener Messe A.-G. Wien, VII., Messepalast
és
Novi Sad: „Sava“ Internat. Spedition, Miletićeva 15.

Kertész-táblaüveg

(Gärtnerglas)

és vendéglő-edények,

Ia minőségű áru, a legolcsóbb áron 42

Ivanitza Ferdinánd Károly

üveg-, porcellán-, tükör- és lámpakereskedésében
Veliki Beeskerek, Aleksandrova (Fő) utca.

Tanítónő kerestetik

pusztára, három gyermek mellé. Német nyelv birasa szükséges. 271
Cim a Torontál kiadóhivatalában.

Modern hálószobaberendezések.

vendéglői székek és asztalok a legjutányosabb árák mellett kaphatók 309
HIZLI FERENC épület- és bútorasztalosnál Obilityeva (Zápolya) utca, a csirkepiaccal szemben
Pófoskairást garancia mellett vállal.

Eladó 296

egy ebédlőberendezés, egy férfiszoba-garnitúra és különféle butorok.
Gimnázium-utca 18.

Lincernamagot

elad nagyban és kicsinyben 10 kg-on felül 258
Generalna Filijala za Vojvodinu Prve Srpske Zemljoradničke Banke, V. Bečkerek. Telefon 100 Petrogradska u. 13.

Eladó 312

két kredenc, hat szék, 2 fotel és egy asztal.

Erdeklődni: **Damjanka Magdánál**, Vojvode Bozse u. 47. Écskai-u. mellett)

Krumenacker István

nyug. vasuti főfelügyelő vállal fuvarlevél felülvizsgálást és vasuti szállításból eredő mindennemű visszereseteket (hiányok, sérülések és határidő túllépések).

Vel. Beeskerek, Etvesova u. 5.

Eladó háztelkek

Beogradban

Generalna Filijala za Vojvodinu Prve Srpske Zemljoradničke Banke, Veliki Bečkerek

Telefon: 100. Petrogradska u 13.

eladja a Banjicai-dombon (Banjičko brdo) lévő parcellázott birtokát a legolcsóbb áron és a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett.

A parcellák Őfelsége nyári laka és a nőorvosok szanatóriumának közvetlen közelében vannak. 236

Közelebbi felvilágosítással szolgál a fenti Bank.